

**ВИЩИЙ СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ СУД УКРАЇНИ
З РОЗГЛЯДУ ЦИВІЛЬНИХ І КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВ
(ВССУ)**

вул. П. Орлика, 4а, м. Київ, 01043, тел. 591-10-00
<http://sc.gov.ua>; e-mail: inbox@sc.gov.ua; код ЄДРПОУ 37317811

**Головам апеляційних судів областей,
міст Києва та Севастополя,
Апеляційного суду Автономної
Республіки Крим**

*Щодо притягнення до адміністративної
відповідальності за окремі правопорушення,
пов'язані з корупцією*

Для забезпечення однакового і правильного застосування судами загальної юрисдикції Закону України «Про запобігання корупції» та положень Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП), з метою уникнення неоднозначного тлумачення норм закону в судовій практиці та запобігання помилкам при розгляді справ про окремі адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, діючи відповідно до п. 7 розділу XII «Перехідні положення» Закону України від 02 червня 2016 року № 1402-VIII «Про судоустрій і статус суддів», судова палата у кримінальних справах Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ звертає увагу суддів першої та апеляційної інстанцій на таке.

1. При розгляді справ про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, суди зобов'язані забезпечувати своєчасний та якісний їх розгляд, точне й неухильне застосування чинного законодавства.

Вирішуючи справи цієї категорії, суди повинні керуватися Конституцією України, Конвенцією ООН проти корупції (Нью-Йорк, 31 жовтня 2003 року), Кримінальною конвенцією Ради Європи про боротьбу з корупцією (Страсбург, 27 січня 1999 року), додатковим протоколом до Кримінальної конвенції Ради Європи про боротьбу з корупцією (Страсбург, 15 травня 2003 року), Законом України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII «Про запобігання корупції» (далі – Закон), Кодексом України про адміністративні правопорушення, іншими нормативно-правовими актами України, а також практикою Європейського суду з прав людини (далі – ЄСПЛ).

У цьому аспекті слід зауважити, що рішенням ЄСПЛ від 14 жовтня 2010 року у справі «Щокін проти України» визначено концепцію якості закону, зокрема з вимогою, щоб він був доступним для заінтересованих осіб, чітким та передбачуваним у своєму застосуванні. Відсутність у національному законодавстві необхідної чіткості і точності порушує вимогу «якості закону». В разі коли національне законодавство припустило неоднозначне або множинне тлумачення прав та обов'язків осіб, національні органи зобов'язані застосувати найбільш сприятливий для осіб підхід. Тобто вирішення колізій у законодавстві завжди тлумачиться на користь особи.

2. Вирішуючи питання про притягнення осіб до відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 172-6 КУпАП, щодо порушення вимог фінансового контролю, яке полягало у несвоєчасному поданні без поважних причин декларації особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, слід враховувати:

1) *об'єктивні ознаки* складу цього адміністративного правопорушення, зокрема його об'єктивну сторону, яка має активну форму прояву та полягає у **несвоєчасному поданні без поважних причин декларації**.

Для розкриття об'єктивних складових адміністративного правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 172-6 КУпАП, слід зазначити, що диспозиція цієї норми за своїм змістом є бланкетною адміністративно-правовою нормою, тобто нормою, яка лише називає або описує правопорушення, а для повного визначення його ознак відсилає до інших норм. Так, примітка до ст. 172-6 КУпАП, вміщуючи вказівку на суб'єкт цього правопорушення, відсилає правозастосувача до норм спеціального антикорупційного закону, зокрема частин 1 і 2 ст. 45 Закону, в яких, крім іншого, передбачено певну деталізацію відповідних положень нормативно-правових актів, що наповнює норму ч. 1 ст. 172-6 КУпАП більш конкретним змістом для встановлення саме тих ознак, які мають значення для правової кваліфікації зазначеного діяння.

Так, для кваліфікації діяння за ч. 1 ст. 172-6 КУпАП необхідним є встановлення **несвоєчасності подання декларації**, тобто подання поза строком, визначеним законом.

Зазначимо, що в ч. 1 ст. 45 Закону визначено кінцевий термін (часові межі), коли уповноважені на те особи зобов'язані подати декларацію, зокрема вміщено формулювання «щорічно до 1 квітня». Разом з тим у

випадках, передбачених ч. 2 ст. 45 Закону, тобто в разі припинення здійснення діяльності, цей термін не визначено взагалі. Відсутність законодавчо визначеного терміну подання декларації в разі припинення діяльності унеможливорює безумовну констатацію несвоечасності такого подання.

Слід зазначити, що системний аналіз вжитого в абз. 1 ч. 2 ст. 45 Закону формулювання «припиняє діяльність» дає підстави констатувати, що термін «припинення» за загальним правилом (ст. 36 Кодексу законів про працю України) співвідноситься із терміном «звільнення» як ціле і частина, охоплюючи останнє. Це саме впливає з аналізу норм інших спеціальних нормативно-правових актів, зокрема з положень Закону України «Про державну службу» (ст. 83), Закону України «Про статус народного депутата України» (ст. 4) тощо, де зазначена термінологія підміняється одна одною. Разом з тим із цього правила є винятки. Так, Закон України від 02 червня 2016 року № 1402-VIII «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон № 1402) розрізняє терміни «звільнення» (статті 112–118) та «припинення» (статті 119–125), а отже, розмежовує їх, передбачаючи різні підстави для настання таких юридичних фактів. Наведені положення цього Закону повністю кореспондують зі ст. 126 Конституції України, яка також розмежовує ці поняття. Аналогічний підхід використано законодавцем щодо припинення повноважень судді Конституційного Суду України та його звільнення (ст. 149-1 Конституції України).

Так, у ч. 7 ст. 126 Конституції України, ст. 119 Закону № 1402 зазначено, що повноваження судді припиняються виключно в разі: 1) досягнення суддею шістдесяти п'яти років; 2) припинення громадянства України або набуття суддею громадянства іншої держави; 3) набрання законної сили рішенням суду про визнання судді безвісно відсутнім або оголошення померлим, визнання недієздатним або обмежено дієздатним; 4) смерті судді; 5) набрання законної сили обвинувальним вироком щодо судді за вчинення ним злочину. Цей перелік є вичерпним. Слід зазначити, що саме такий підхід використала Рада суддів України, приймаючи рішення від 15 вересня 2016 року № 54 «Щодо питання припинення повноважень суддів з визначених Законом № 1402-VIII підстав».

Крім того, слід зауважити, що виключною підставою для припинення трудових відносин судді з відповідним судом, згідно зі ст. 125 Закону № 1402, є саме припинення повноважень судді (статті 119–125). Звільнення ж судді з підстав, визначених ч. 6 ст. 126 Конституції України, ст. 112 Закону

№ 1402, не є підставою для припинення трудових відносин в аспекті зазначених вище норм Конституції України та спеціального закону.

Іншими словами, беручи до уваги положення ст. 7 КУпАП, згідно з якою «застосування уповноваженими на те органами і посадовими особами заходів адміністративного впливу провадиться в межах їх компетенції, у точній відповідності з законом», тобто яка передбачає чітке виконання передбачених законом норм, а отже, забороняє притягнення особи до адміністративної відповідальності за аналогією, тобто унеможлиблює застосування по аналогії норм, що закріплюють склад правопорушень, з огляду на проведений вище аналіз, **судді, які звільняються з підстав, визначених ч. 6 ст. 126 Конституції України, не можуть бути суб'єктом адміністративного правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 172-6 КУпАП.** Наведене стосується й інших правопорушень, передбачених ст. 172-6 КУпАП, у тому числі неповідомлення або несвоєчасного повідомлення про суттєві зміни в майновому стані (ч. 2 цієї статті), наприклад, внаслідок отримання суддею вихідної допомоги у зв'язку з відставкою до досягнення ним шістдесяти п'яти років, адже суб'єкт їх вчинення однаковий.

Конструктивною ознакою цього правопорушення є також несвоєчасне подання декларації *без поважних на те причин*. Тобто за наявності останніх відповідальність за аналізованою частиною статті виключається. Під поважними причинами слід розуміти неможливість особи подати вчасно декларацію у зв'язку з хворобою, перебуванням особи на лікуванні, внаслідок стихійного лиха (повені, пожежі, землетрусу), технічних збоїв офіційного веб-сайту Національного агентства з питань запобігання корупції, витребуванням відомостей, необхідних для внесення в декларацію, перебуванням (триманням) під вартою тощо;

2) *предметом* правопорушення є декларація, подана шляхом заповнення на офіційному веб-сайті Національного агентства з питань запобігання корупції: а) за минулий рік; б) за період, не охоплений раніше поданими деклараціями;

3) *суб'єктивна сторона правопорушення характеризується наявністю вини у формі прямого чи непрямого умислу*; вчинення цього діяння через необережність виключає притягнення особи до адміністративної відповідальності.

3. Розглядаючи питання щодо наявності конфлікту інтересів у прийнятті участі особи, яка здійснює службові чи представницькі повноваження (судді, депутата сільської, селищної, міської, районної та обласної ради тощо), в голосуванні щодо обрання його на адміністративну посаду (голови, заступника, секретаря тощо) та підстав для притягнення цієї особи до відповідальності за адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, передбачене ст. 172-7 КУпАП, слід звернути увагу на таке.

Беручи до уваги диспозиції ст. 172-7 КУпАП та п. 2 примітки до цієї статті, можемо констатувати, що порушення вимог стосовно запобігання та врегулювання конфлікту інтересів можуть полягати:

- у неповідомленні особою у встановлених законом випадках та порядку про наявність у неї реального конфлікту інтересів – наявної суперечності між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень або на вчинення чи невчинення дій під час виконання вказаних повноважень (ч. 1 ст. 172-7 КУпАП);

- у вчиненні дій чи прийнятті рішень в умовах реального конфлікту інтересів, тобто за наявності суперечності між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що вплинуло на об'єктивність або неупередженість вчинення таких дій, або прийняття таких рішень (ч. 2 ст. 172-7 КУпАП).

Аналіз термінів «потенційний інтерес» та «реальний інтерес», які містяться у ч. 1 ст. 1 Закону, з урахуванням висновку науково-правової експертизи Ради науково-правових експертиз при Інституті держави і права ім. В. М. Корецького НАН України від 29 квітня 2016 року № 126/50-е, виконаного на замовлення адвоката Ульянова Р. А., щодо законодавства про боротьбу з корупцією дає можливість констатувати, що потенційний конфлікт інтересів відрізняється від реального тим, що при потенційному конфлікті встановлюється лише наявність, існування приватного інтересу особи., що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, тоді як при реальному конфлікті інтересів існуюча **суперечність** між наявним приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями безпосередньо впливає (вплинула) на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання вказаних повноважень. Крім того, це також визначає ступінь впливу цієї суперечності на прийняття рішення чи вчинення

дії, який повинен мати об'єктивний вираз, а також часовий взаємозв'язок між прийняттям рішення та наявністю певних ознак, що мають місце при цьому.

Тобто відмінність між цими поняттями полягає в тому, що для встановлення факту реального конфлікту інтересів недостатньо констатувати існування приватного інтересу, який потенційно може вплинути на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, а слід безпосередньо встановити, що, по-перше, приватний інтерес наявний, по-друге, він **суперечить** службовим чи представницьким повноваженням, а по-третє, така суперечність не може вплинути, а **реально впливає** на об'єктивність чи неупередженість прийняття рішень чи вчинення дій.

Таким чином, для встановлення наявності факту прийняття рішення, вчинення чи невчинення дії в умовах реального конфлікту інтересів та розмежування реального і потенційного конфлікту інтересів особа, яка здійснює правозастосовну діяльність, для кваліфікації рішення як такого, що прийняте в умовах реального конфлікту інтересів, має встановити наявність обов'язкової сукупності таких юридичних фактів, як:

1) наявність у правопорушника факту приватного інтересу, який має бути чітко сформульований (артикульований) та визначений;

2) наявність факту суперечності між приватним інтересом і службовими чи представницькими повноваженнями із зазначенням того, в чому саме ця суперечність знаходить свій вияв або вплив на прийняття рішення. Так, депутати місцевих рад,^{*} які, крім конституційних гарантій, закріплених у ст. 38 Конституції України, з огляду на проведений аналіз ч. 1 ст. 1 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та ч. 1 ст. 8, ч. 1 ст. 19 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад», користуються ухвальним голосом з усіх питань, що розглядаються на засіданнях рад та їх органів, до складу яких вони входять, мають право обирати і бути обраними до органів відповідної ради. Тобто до інтересів представницьких повноважень відноситься голосування на сесіях міської ради, обирання та обрання до органів відповідної ради. Також, як приклад, судді, які беруть участь в обранні, в тому числі самих себе, на

^{*} Депутатом місцевої ради згідно зі ст. 2 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» є депутат сільської, селищної, міської, районної у місті, районної, обласної ради, який представляє інтереси відповідної територіальної громади.

адміністративні посади відповідного суду, реалізують право, передбачене ст. 38 Основного Закону, «вільно обирати та бути обраними», а також здійснюють свої повноваження, визначені ст. 20 Закону № 1402 щодо забезпечення ефективного та належного адміністрування відповідного суду. Крім того, слід зазначити, що Рада суддів України, яка відповідно до п. 6 ч. 8 ст. 133 Закону № 1402 здійснює контроль за додержанням вимог законодавства щодо врегулювання конфлікту інтересів у діяльності суддів, у рішенні від 04 листопада 2016 року № 77 констатувала, що волевиявлення кожної особи – учасника зборів з обрання суддів на адміністративні посади не може бути підставою для встановлення наявності в діях цих осіб конфлікту інтересів та підставою для притягнення до відповідальності за волевиявлення особи під час таємного голосування;

3) наявність повноважень на прийняття рішення. Так, відповідно до ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування» виключною компетенцією сільських, селищних, міських рад є, крім іншого, утворення виконавчого комітету ради, визначення його чисельності, затвердження персонального складу. Згідно ст. 43 цього Закону виключно на пленарних засіданнях районної, обласної ради вирішуються такі питання, як обрання голови ради, відповідно, заступника голови районної ради та першого заступника, заступника голови обласної ради, звільнення їх з посади; утворення, обрання і ліквідація постійних та інших комісій ради, зміна їх складу, обрання голів комісій; утворення президії (колегії) ради, затвердження положення про неї тощо. Аналогічне впливає й зі змісту ст. 20 Закону № 1402, де передбачено, що обрання суддів на адміністративні посади здійснюється виключно зборами суддів відповідного суду (колегіально) з числа суддів цього суду;

4) наявність факту реального впливу суперечності між приватним та службовим чи представницьким інтересом на об'єктивність або неупередженість рішення. Беручи до уваги визначення поняття «реальний конфлікт інтересів», згідно з яким він можливий при прийнятті рішення, а також роль окремої особи при прийнятті рішення колегіальним органом, можемо констатувати, що голосування окремою особою само по собі не може створювати безпосередній причинно-наслідковий зв'язок між її діями та юридичними наслідками у формі прийнятого рішення колегіальним органом (наприклад, зборами суддів відповідного суду). Те саме стосується й осіб, які здійснюють представницькі повноваження. Згідно з п. 3 ч. 1 ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування» утворення виконавчого комітету ради, визначення його чисельності, затвердження персонального

складу, внесення змін до складу виконавчого комітету та його розпуск є виключною компетенцією сільських, селищних, міських рад, тобто виборного колегіального органу, який наділений правом представляти інтереси територіальної громади і приймати від її імені рішення. Те саме впливає з положень ст. 43 Закону України «Про місцеве самоврядування», які регламентують питання, що вирішуються районними і обласними радами виключно на їх пленарних засіданнях, тобто колегіальним органом. Іншими словами, у разі, якщо, наприклад, депутат місцевої ради, який виконує свої повноваження у складі такого колегіального органу, голосує за погодження самого себе до складу виконавчого органу міської ради та погодження призначення себе на посаду заступника міського голови, він одноособово не приймає такого рішення, таке рішення приймається колегіальним органом більшістю голосів. Відтак відсутній прямий і безпосередній причинно-наслідковий зв'язок між голосуванням та прийняттям рішення. Голосування депутата за формування виконавчого органу є його обов'язком, тобто участь у такому голосуванні є здійсненням депутатом його представницьких повноважень. Одночасно право депутата бути обраним до складу виконавчого органу прямо встановлене ст. 19 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад». Із цього випливає, що право бути обраним до складу виконавчого органу є реалізацією представницьких повноважень депутата, а не здійсненням його приватного інтересу. З обранням особи депутатом органу місцевого самоврядування такій особі разом з комплексом інших прав та повноважень делегується і представницьке право бути обраним до складу виконавчих органів такої ради.

Без наявності хоча б одного з фактів із цієї сукупності реальний конфлікт інтересів не виникає. Встановлення цих фактів має бути відображено в протоколі про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, та, відповідно, в постанові суду.

Разом з тим слід зазначити, що в разі, якщо, наприклад, депутат місцевої ради чи суддя голосує за погодження призначення особи, з якою пов'язаний родинними відносинами, до складу виконавчого органу чи на посаду голови, заступника голови та секретаря судової палати відповідного суду, то реальний конфлікт інтересів у такому випадку може мати місце лише у випадку, коли при прийнятті такого рішення необхідно зробити вибір між особою, з якою суддя перебуває в родинних відносинах, та іншим кандидатом. Наведене відповідає вищезгаданому висновку науково-правової експертизи Ради науково-правових експертиз при Інституті держави і права ім. В. М. Корецького НАН України.

4. Протокол про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, складається уповноваженою на те посадовою особою, зокрема посадовою особою органів внутрішніх справ (Національної поліції) та Національного агентства з питань запобігання корупції (п. 1 ч. 1 ст. 255 КУпАП), і повинен відповідати вимогам ст. 256 КУпАП.

Необхідно зазначити, що до пунктів 1 та 11 ч. 1 ст. 255 КУпАП згідно з абзацами «а» і «б», підп. 6 п. 1 розділу I Закону України від 12 лютого 2015 року № 198-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро України та Національного агентства з питань запобігання корупції» було внесено зміни, відповідно до яких у пунктах 1 і 11 ст. 255 КУпАП, де визначено повноваження посадової особи органів Служби безпеки України та прокурора на складання протоколу за статтями 172-4–172-9 КУпАП, посилення на ці статті було виключено. При цьому відповідно до абз. 4 розділу II цього Закону зазначалося, що підпункти «а» та «б» підп. 6 п. 1 розділу I цього Закону набирають чинності після початку діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції.

Відповідно до рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 01 серпня 2016 року № 1 початком діяльності цього органу визначено 15 серпня 2016 року. Тобто відповідно до абз. 4 розділу II Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро України та Національного агентства з питань запобігання корупції» набули чинності зміни до ст. 255 КУпАП, згідно з якими з повноважень уповноважених посадових осіб Служби безпеки України і прокурора було виключено право на складання протоколу за статтями 172-4–172-9 КУпАП попри наявне й нині у змісті пунктів 1 і 11 ст. 255 КУпАП посилення на ці статті.

У разі коли протокол складено не уповноваженою на те особою або без додержання вимог, установлених ст. 256 КУпАП, суддя зобов'язаний своєю постановою повернути протокол відповідному правоохоронному органу (спеціально уповноваженому суб'єкту протидії корупції, який склав протокол) для належного оформлення. При цьому постанова про направлення протоколу про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, для належного оформлення (усунення недоліків) не підлягає апеляційному оскарженню.

5. Судам слід мати на увазі, що адміністративне стягнення за вчинення корупційного правопорушення може бути накладено протягом трьох місяців із дня виявлення, але не пізніше двох років із дня його вчинення (ч. 3 ст. 38 КУпАП). Для визначення початку перебігу строку давності притягнення особи до адміністративної відповідальності за адміністративні правопорушення, пов'язане з корупцією, важливу роль відіграють як день вчинення, так і день виявлення правопорушення.

Будь-якого продовження перебігу строків накладення адміністративних стягнень законом не передбачено, тому в разі їх закінчення провадження у справі закривається.

Вказівка законодавця у п. 7 ст. 247 КУпАП «на момент розгляду справи» означає, що провадження у справі про адміністративне правопорушення підлягає закриттю, якщо на початок розгляду справи закінчилися строки, встановлені ст. 38 КУпАП. Разом з тим сам розгляд справи про адміністративне правопорушення та його закінчення не обтяжений строками, визначеними ст. 38 КУпАП, а передбачений ст. 277 КУпАП, що є гарантією всебічного, об'єктивного і повного з'ясування всіх обставин, які мають значення для вирішення справи.

При цьому, якщо на момент розгляду справи в суді закінчились строки притягнення особи до адміністративної відповідальності, то суд в разі заперечення особою своєї вини чи наявності у її діяч складу адміністративного правопорушення спочатку в повному обсязі досліджує всі обставини справи, встановлює, чи містить діяння ознаки та склад адміністративного корупційного правопорушення, чи належить особа до суб'єктів цього корупційного правопорушення, чи винна вона в його вчиненні, і лише після цього закриває провадження у справі.

6. Справи про адміністративні корупційні правопорушення розглядаються судом у загальному порядку у п'ятнадцятиденний строк із дня одержання протоколу та інших матеріалів справи.

При розгляді справ про адміністративні корупційні правопорушення, передбачені статтями 172-2–172-9 КУпАП, присутність особи, яка притягується до адміністративної відповідальності (ч. 2 ст. 258 КУпАП), та прокурора (ч. 2 ст. 250 КУпАП) є обов'язковою. Зазначені норми кореспондують із позицією ЄСПЛ, викладеною в рішенні від 06 березня 2017 року у справі «Карелін проти Російської Федерації», в якому відсутність прокурора в судовому засіданні під час розгляду справи про адміністративне

правопорушення було визнано порушенням статті 6 § 1 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (порушення принципу рівності сторін і вимоги змагальності процесу).

7. При розгляді справ цієї категорії суди повинні забезпечувати своєчасне, всебічне, повне та об'єктивне дослідження всіх обставин, передбачених статтями 247 і 280 КУпАП, звертаючи особливу увагу на з'ясування таких питань:

чи мало місце правопорушення, за яке особа притягується до відповідальності;

чи містить діяння склад адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією, передбаченого КУпАП;

чи є особа винною у його вчиненні;

чи належить вона до суб'єктів цього правопорушення;

чи не містить правопорушення ознак злочину;

чи не закінчилися на момент розгляду справи строки, передбачені статтею 38 КУпАП;

чи немає інших обставин, що виключають провадження у справі.

Суди мають також з'ясовувати мотив і характер вчиненого діяння, повноваження особи, яка його вчинила, наявність причинного зв'язку між діянням і виконанням особою повноважень.

Якщо в діях особи, яка притягується до адміністративної відповідальності, буде встановлено ознаки злочину, суддя повинен винести постанову про закриття провадження у справі про адміністративне корупційне правопорушення і передати матеріали прокурору для вирішення питання про притягнення цієї особи до кримінальної відповідальності.

8. Правом на апеляційне оскарження постанови судді у справі про адміністративне правопорушення, згідно з ч. 2 ст. 294 КУпАП, наділено вичерпний перелік осіб, до яких належать особа, яку притягнуто до адміністративної відповідальності, її законний представник, захисник, потерпілий, його представник. Згідно із змінами до ст. 294 КУпАП (нова редакція першого речення частини другої цієї статті), внесеними Законом України від 16 березня 2017 року № 1952-VIII «Про внесення змін до деяких

законодавчих актів України щодо посилення відповідальності військовослужбовців та деяких інших осіб», прокурор може оскаржити відповідну постанову судді лише у випадках, передбачених ч. 5 ст. 7 та ч. 1 ст. 287 КУпАП*.

При цьому слід зазначити, що за змістом ч. 1 ст. 287 КУпАП постанова у справі про адміністративне правопорушення може бути оскаржена прокурором у випадках, передбачених ч. 5 ст. 7 цього Кодексу, якою визначено, що прокурор здійснює нагляд за додержанням законів при застосуванні заходів впливу за адміністративні правопорушення шляхом реалізації повноважень щодо нагляду за додержанням законів при застосуванні заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян. Тобто прокурор може реалізувати своє право на апеляційне оскарження у справах про адміністративні правопорушення у визначених законом випадках виключно на стадії виконання судового рішення.

В інших випадках, виходячи зі змісту ч. 2 ст. 294 КУпАП, апеляційна скарга підлягає поверненню прокурору як така, що подана особою, яка не наділена правом апеляційного оскарження.

Судова палата у кримінальних справах

* Інформаційний лист ВССУ від 30 квітня 2015 року № 9-749/0/4-15 щодо застосування норм КУпАП, які регулюють право прокурора на оскарження постанов, прийнятих у справах про адміністративні правопорушення, з огляду на те, що він не враховує (виданий до) останніх законодавчих змін від 16 березня 2017 року, слід вважати таким, що не може бути використаний правозастосувачем як чинна позиція судової палати у кримінальних справах ВССУ.